

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.	Szerkeszti	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Előfizetési ára:	BUDAY ALADÁR	Budapest, VIII., Köztemető-ut 8. sz.
Egész évre 6 korona; félévre 3 korona, Amerikába egész évre 9 korona.	Kiadja a „PÁZMÁNEUM” nyomda és irodalmi vállalat.	A hó első számához rendes melléklet: »Páduai Szent Antal Lapja.«

Október 6.

Ők is tizenhárom valának együtt
Krisztussal: a mártír apostolok,
Kik a hitért adóztak életükkkel,
De él világ s az ember általok...
S a vesztőhelyük, megdicsőülésük,
Hol Mesterük kimúlt: — a Golgota!
Vesztőhelyük vérátatott porához
Évezredek fohásza száll oda.

... Ők is tizenhárom valának... Együtt
Haltak honért... Apostol mindegyik...
S a Golgotájuk lett Arad mezője,
Hol a fű is busabban zöldél.
Hol a virág is csüggedőn borul le
S kebléből ég felé tör a sóhaj,
Hol gyász-sírás kel a kesergő erdőn
S a föld szívében átkozó moraj...

... Ez dicstelen mártírhálaluk napja,
De ünnep: a megváltás nekünk!
Vérük nyomán kikelt a nagy fa, zöldül
S virágzik az, fejlődve: — nemzetünk...
És a hazában a szabadság fája!...
Példájuk inti az utódokat:
»Mi holtan is vagyunk! Örökké élünk!
Győzőn. Mivel mi szenvedtünk, sokat!

Ugy szól a szent apostolok beszéde,
Az él csak, a ki a hitért veszett!
Azé csak a dics, a ki meggyalázott!
Azé a győzelem, ki szenvedett!
Az a tizenhárom véres bitófa:
Kereszt, a mely az éjen át ragyog!
S a vér kiszáll a gyilkolók fejére!
Míg ők alusznak, a dicsők, nagyok!

... S a sirjukon csak nő, virul a nagy fa
S terjeszti messze, messze lombjait,
Hogy árnyékába lépve: a szívünkben
Fakadjon hon szerelme, büszke hit!
Példát mutattak ők nekünk Aradnál,
A szenvedő, a hős apostolok,
Kik a honért adóztak életükkel!...
De él a hon s örökkig élni fog!

A beszélő számok.

Nyilvánosságra jutott nagy titkok.

Budapest, október 1.

Abban a helyzetben vagyunk, hogy
immár hiteles számadatok figyelembe
vételével bírálhatjuk a legfontosabb
kérdést, a belügyi kormány válasz-
tójogi törvényjavaslatát.

Ez a javaslat általános választói
jogot ad ugyan, de miután plurális,

a nép ott lesz vele, a hol a mádi
zsidó. A nemzeti, az alkotmányos
kormánytól bizony nem ilyen vár-
tunk.

De beszéljenek a számok.

A törvénytervezet választói jogot
ad minden 24 éven felüli embernek,
még azoknak is, a kik magyarul
írni és olvasni nem tudnak. És itt
mindjárt jelezzük, hogy ez egyik
igen nagy baj. Igaz, hogy a ki írni
és olvasni nem tud, annak csak egy
tizedrész szavazat jut, vagyis tíz
ember számít egy szavazatot, de meg
kellett volna gondolnia a kormány-
nak, hogy az az egy millió kétszáz-
hetvenezer kilencszáz huszonnégy
írni és olvasni nem tudó, a ki ily
módon százhuszonhétézer kilencz-
venkét szavazatot kap, — főleg nem-
zetiségi és szociálista, tehát a ma-
gyar föld és népe ellensége. Ezeknek
nem dukált volna semmi. Ezt dik-
tálja a józan ész. A magyar föld a
magyarságé. S ha már a magyar
kisember is kevés jogot kap, miért
kapnak ellenségeink is jogot, hogy
ellenünk fegyverkezzenek.

Az írni és olvasni tudók közül
összesen kétmillió hatszáztizennyolcz-
ezer ötszázegy ember kap választói
jogot.

Ezek a számok azonban évről-
évre növekednek, mert a szaporodás
aránya nagyobb, mint az elhalálozásoké.

Az írni és olvasni tudó egyének
között lesznek egyes, lesznek kettős
és lesznek hármas szavazati joggal
bírók. Négyes szavazat már nem lesz.

1. Egyes szavazatot kap minden
magyarul írni és olvasni tudó, nagy-
koru egyén, a ki nem is végzett is-

kolákat. Ilyen van ma Magyarorszá-
gon egymillió ötszázharmincznégy-
ezer négyszáznegyvenhárom.

2. kettős szavazata lesz azonban
annak, a ki

a) legalább négy középiskolát
végzett; — vagy

b) legalább 20 korona egyenes
adót fizet; — vagy

c) olyan foglalkozást üz, hogy
egy alkalmazottat (segédet, bérest,
vagy hivatalnokot) tart állandóan;
— vagy

d) legalább öt éve egy helyen
van alkalmazásban, vagy szolgál-
tatban; — vagy

e) legalább 32 éves, katonaviselt
és legalább 3 gyermekkel bír.

Természetesen, ezeknek magyarul
írni és olvasni tudniok kell. Ilyen
módon kettős szavazathoz jut nyolcz-
százhatvanhatezer kétszázhatvanhét
egyén, a kik összesen egymillió
hétyszázharminczkétezer ötszázhar-
mincznégy szavazatot adnak be.

3. Hármas szavazati jogot kap
mindaz, a ki

a) középiskolát végzett, tehát érett-
ségivel, vagy magasabb képesítés-
sel rendelkezik; — vagy

b) legalább 100 korona egyenes
adót fizet.

Ilyenformán hármas szavazati jo-
got kap kétszáztizennyháromezer
hatszázötvenháromezer három-
százhatvanháromezer szavazatot fognak
beadni.

Az összes szavazó emberek száma
tehát 3 millió 889 ezer 425.

Az összes szavazatok száma pe-
dig 4 millió 47 ezer 671.

Mai számunkhoz „Páduai Szent Antal Lapja” van mellékelve.

Ezek közül a szavazatok közül minden százból jut magyarra . . .	majdnem 62
németre . . .	15
tótra . . .	10
oláhra . . .	7 és fél
ruthénre . . .	egy fél
horvátra . . .	1
szerbre . . .	2 és fél
egyébre . . .	1 és fél.

Tehát minden száz szavazat közül 38, vagyis több mint harmadrész — nemzetiségi. Ezt nem lett volna szabad megengedni. S ha meg gondoljuk, hogy milyen sok nemzetiségi polgár kap kettős és hármas szavazatot, míg igen sok magyarnak csak egyes jut, — hát be kell látnunk, hogy a kormány hibásan akarja ezt a kérdést megoldani és nem a magyar nép javára.

A másik hiba, hogy több mint egy harmadrésze a szavazatoknak a munkásságra, tehát a szociális-tágra jut . . .

A kormány javaslatával szemben már most kifejtjük a Magyar Néplap álláspontját és ezt olvasóink csaknem mindannyian helyeslik.

1. A ki magyarul beszélni, írni és olvasni nem tud, az nem lehet Magyarországon választó polgár. És pedig azért nem, mert a magyar törvényhozásnak csakis a magyar föld és nép érdekeit kell képviselnie. Már most micsoda furcsa állapot az, ha beleszólhat a magyar állam kormányzásába több mint egy millió olyan ember, a ki még magyarul beszélni sem tartja érdemesnek. Annyira ellenségünk. Mert ezek tulajdonképpen nemzetiségiek. Ezek ellenségeink. Tehát mért kell a magyar népnek ezek gyalázkodását a képviselőházban eltűrnie?

Ime, az új javaslat szerint szavazati joghoz jut magyarul nem tudó: 1 millió 270 ezer 924, — magyarul tudó: 2 millió 618 ezer 501.

Vagyis, ha a választó kerületek nem nyernek új beosztást, ezen arány szerint megtörténhetnék, hogy a választók egy harmad része magyar-ellenes képviselőt küldhetne a házba.

Igaz, hogy megoszlik a számuk, de ha véletlenül egy darabont-kormány-nak eszébe jutna a nemzetiségekkel szövetkezni, könnyen olyan átalakítást vihet az véghez az országban, hogy a magyarul nem tudók számaránya érvényesüljön és ebben az esetben a nemzetellenes kormány mögött a képviselőháznak egy harmadrésze nemzetellenes alakokból állna. Erre még gondolni is rossz.

Miért nem gondolt erre a kormány és miért nem gondol arra, hogy lehet még ebben az országban alkotmányos küzdelem, a mikor ez a fegyver felénk fordul?! Ez igen nagy hibája az új törvényjavaslatnak.

A Magyar Néplap tehát azért fog küzdeni, hogy csak a magyarul beszélni, írni és olvasni tudók lehessenek szavazó, választó polgárok.

2. A választói jog csakis egyes lehet a helyes igazság szerint. Mert az új törvényjavaslat szerint az egyes szavazati jog a kis emberekre, a kettős és hármas főleg a zsidókra és a nép ellenségeire, a vagyonsokra jut.

Már pedig az országot a kis emberek tartják fenn. Azok művelik a földet, azok dolgoznak és a magyar politika ezer esztendőn át mindig csak akkor volt szerencsés és jó, a mikor a nemzetet fenntartó kisemberek felé fordult. A kisemberek gazdagítják a nagy embereket. A kis emberek adják ki az erőt, az adót, a katonát; a kisemberek nélkül nem lehetne ország, állami és társadalmi élet. A politikában is csak a kisemberek, a magyar dolgozó közönség irányíthat a helyes, a jó, a hazafias alkotások felé. Miért akarják hát a plurálissal elnyomni éppen a kisembereket, a jóra való keresztény magyarság zömét?

Szeretném tudni, miért három ember az, a ki szerencsés helyzeténél fogva 100 koronánál több adót tud fizetni, — holott talán a ki csak 20 korona adót képes fizetni, az többet dolgozik, jobb magyar és talán még okosabb, jellemesebb, becsületesebb magyar ember, mint a nagyobb vagyonnal bíró.

3. A választás nyílt legyen. Hogy miért, erre majd később felelünk,

egyéb ide tartozó fontos kérdésekkel együtt.

Egygyel több okunk van a kormány törvényjavaslatát nem pártolni azért, mert a bukott szabadelvűpárti miniszterelnök, a hirhedt Tisza István is megszólalt és pártolja ezt a javaslatot. Már pedig nem lehet az jó, a mit Tisza, a keresztény magyarság ellensége pártol. Tisza is arra gondol, hogy valamikor csak egyet csavarintani kell a törvényen és — ott áll az egyharmadrész nemzeti-ségi a háta mögött.

Azt akarjuk tehát, hogy a választójog csakis a magyarságé legyen, de akkor aztán igazán általános, egyenlő, igazságos, jogos legyen.

És nemzetiségek, nemzetköziek, darabontok teljes kizárását követeli a Magyar Néplap . . . És a nép is . . . Ime, a mai levelek . . . Ezek lelkesítenek minket a küzdelemre.

Tekintetes szerkesztő ur! A választójog reformjára vonatkozólag feltett kérdéseire azt felelem: 1. A választójog legyen egyes. A plurális nem helyes azért, mert az igazi népakarat nem nyilvánulhat meg oly választásban, a hol a gazdag és tanult polgár a szegénynél, a tudatlannál nagyobb súlylyal bír. A népakarat megnyilvánulása nem a számok összegét, hanem a választók számát igényli. A választó kerületeket azonban, mint tervbe is van véve, mellőzhetetlenül úgy kell beosztani, hogy a színmagyar választók mindenütt többségre jussanak és többségben maradjanak. 2. A választás legyen nyilvános. Ez illik a magyar nép lelkéhez. A titkos választás ártana nekünk, mert ott titkos ellenségeink munkája mindig érvényesülhetne ellenünk. 3. Választási joga mindenkinél legyen, a ki magyarul érezni, írni és olvasni tud. A kinek ezen elemi dolgok birtokában nincsenek, az nem is érdemli meg, hogy Magyarországon a nép és a hon sorsát szavazatával most, avagy később befolyásolhassa. Bódogh János, főerdővéd, Szepesolaszi.

Tekintetes szerkesztő urak! 1. A választói jog legyen egyes. 2. A szavazás nyílt legyen. 3. Mindenki lehessen választó, a ki magyarul írni és olvasni tud. Bene György bánya-felügyelő, Nagy-Bátöny.

kérdések-

n a kor-
m pártolni
adelvüparti
Tisza Ist-
olja ezt a
n lehet az
ny magyar-
a is arra
csak egyet

yen és —
nemzeti-

y a válas-
gé legyen,
általános,
legyen.

metköziek,
át követeli
És a nép
k... Ezek
delemre.

ur! A vá-
onatkozólag
nem: 1. A
A plurális
t az igazi
hat meg oly
gazdag és
él, a tudat-
dir. A nép-
m a számok
tók számát
teket azon-
éve, mellöz-

stani, hogy
mindenütt
többségben
rtás legyen
magyar nép
rtás ártana
ellenségeink
nyesülhetne
ga minden-
aral érezni,
kinek ezen
nincsenek.
hogy Ma-
hon sorsát
gy később
János, fő-

urak! 1. A
gyes. 2. A
3. Mindenki
magyarul írni
örgy bánya-

Tekintetes szerkesztőség! A Magyar Néplap 38. számában megjelent felhívásra a következő véleményt batorokodom beírjeszteni: 1. Legyen a választójog egyes. 2. Legyen a szavazás titkos. 3. Legyen minden magyar ajku honpolgár szavazó, a ki némi adót fizet és soha büntetve nem volt. 4. Legyen a szavazás községenként. Eme négy pont mellett óhajtok állást foglalni. Tisztelettel Pálfi István, Tihany.

*

Tiszteit szerkesztő ur! Véleményem szerint legyen a választói jog általános és legyen nyílt, nem pedig titkos. Legyen továbbá választói joga minden magyar embernek, a ki nagykoru, magyarul írni, olvasni, és beszélni tud. Miért lehessen egyik ember szavazata több, mint a másiké? ... Illő tisztelettel Haragovits András gépkezelő, Normánzi (Slavonia).

*

Tekintetes szerkesztőség! 1. Legyen csak egyes választói jog. Igen szép volna ugyan a plurális, ha zsidók nem volnának, csak jó magyarok. 2. Legyen nyílt a szavazás. Magyarok szabadság kell, hogy nyíltan oda szavazhasson, a hová akar. 3. Legyen szavazati joga minden írni és olvasni tudó magyaroknak, de csak a kik büntetlenek és csak a kik magyarok. Értem ezek alatt a tótokat is, ha — magyar érzésűek. Zsidónak és szociálistának nem adnék jogot. Teljes tisztelettel Bomecz János, Pudmericz.

*

Tekintetes szerkesztő ur! Miután minden embernek egy lelke van, hát úgy igazságos, ha a választásnál azt az egy lelket viszi a harciba. Tehát egyesnek óhajtom a választói jogot. 2. A szavazás legyen nyílt. 3. Legyen mindenki választó, a ki magyarul írni és olvasni tud. Mert: 1. Legyen bár valaki herceg, vagy százezerhold birtokosa, azért Isten és ember előtt az is csak egy ember. 2. Tolvajnak és orgazdának van szüksége titokra. 3. A ki megtanul magyarul beszélni, írni és olvasni, az legalább jóakaratot mutat, hogy a haza hasznos polgára vagy munkása igyekszik lenni. S miért ne volna szava a munkásembernek egyenlő az ur szavával? A dolgozó kis emberek nélkül mindenki éhen halna, még sem akarják a kis emberek jogait elismerni. Manapság minden az uraké és a zsidóké. Dicső Árpád apánk vérrrel szerezte meg nekünk, népének a szép hazát, de ma, úgy látszik pénzzel és politiká-

val a zsidó akarja azt tőlünk elhódítani. Miért nem mer a kormány a zsidók ellen erélyes politikával föllépni? Talán mert fél, hogy a mi a zsidóknak nem tetszik, annak pusztulnia kell? Mert a zsidók Polónyin megmutatták, hatalmukat? ... Nem így volna ez, ha a magyar népnek teljes joga volna. Maradok tisztelője a Magyar Néplapnak addig, a míg ez a lap az igazságért küzd és a bünt ostorozza. (Igy volt, így van és így lesz. Ezt feleli önnek a szerkesztőség!) Tisztelettel Szabó András földműves, Monostor.

*

Tekintetes szerkesztő ur! A plurális ellen küzdeni kell. Mert a törvény minden embert egyenlően kötelez. Tehát egyes legyen a választói jog. 2. A szavazás nyílt legyen; mert már megtörtént nálunk is, hogy a megyei választásnál titkos szavazás volt és a legtöbb választót megcsalták bizonyos titkos czédulákkal. Olyan üzemek történtek, hogy a többség csak ámult, mikor látta, hogy éppen az ellenfél, a kisebbség jelöltje győzött. Így járunk a képviselőválasztásnál is, ha az titkos lesz. 3. Mi, vidéki emberek tudjuk a nép igaz óhaját. S mindenki azt óhajtja, hogy választó legyen minden 24 évet betöltött magyar, a ki magyarul írni és olvasni tud. Tisztelettel hű olvasója Varga János, Szébbény.

*

Tekintetes szerkesztőség! A választói jog: 1. legyen egyes. Mert egy ember csak egy ember, ha méltóságos ur, ha paraszt. Egy az Isten és a törvény előtt. 2. Ne titkos, hanem nyílt legyen, mert az igazságot sehol a világon el nem szokták titkolni, csak akkor, ha a hamisságnak és rosszaságnak van erre szüksége. 3. Választói joga legyen annak, a ki 25-ik életévét betöltötte, magyarul írni és olvasni tud s legalább 10 korona állami adót fizet. Legyenek azonban kizárva a választói jogból azok, a kik — a) egy évnél magasabb büntetésben részesültek, — b) a kik a társadalom elleni izgatókhoz tartoznak, — c) az agglégények, mert ezek a nemzet szaporodását csökkentik s ez által kárt okoznak. Mert a hazának minden fia aranyat ér, ha fajmagyar, — d) a szociáldemokraták legyenek teljesen kizárva, — e) a nemzetiségek közül legyenek mellőzve azok, a kik magyarul írni és olvasni nem tudnak. Hazafias tisztelettel, László János, telepes gazda, Déva.

*

Tekintetes szerkesztőség! Először, a szavazati jog legyen egyes. Mert

ha az emberek még ezen az egy téren sem egyenlők, akkor a népet megint kijátszák ellenségei és a zsidók. Másodszor, a szavazás legyen nyílt, mert a titkossal megint ugy csalják majd meg a népet, a hogy akarják. Harmadszor, legyen választó minden magyarul tudó állampolgár. Köszönöm, hogy a Magyar Néplap igazán pártolja a szegény magyar nép érdekeit. Mély tisztelettel Papp Elek okl. gépész, Barátfalu.

Gyümölcsoltványok ültetése.

Az állandó helyre való kiültetés alkalmával meg kell legelőször is a gyümölcsfák egymástóli távolságát határozni. Oly távol álljanak a fák egymástól, hogy a koronát a nap sugarai minden oldalról érjék és a levegő minden felől szabadon járja. Sűrűn álló fák nem teremhetnek bőségesen, miután azok egymást beárnyékolják, gyökereik pedig egymástól vonják el a táplálékot. Legnagyobb tért követel a diófa, egymástól 7—9 ölnyi távolságot, aztán az alma, körte, cseresznye 5—7 ölet, legkisebb helylyel megelégszik a meggy, szilva, barack és mandula, ezek egymástól 3—4 öl távolságra álljanak. Uj gyümölcsös alapításánál arra kell ügyelni, hogy a fák sorokban álljanak.

Ha tavaszkor akarunk ültetni, a gödröket a fák alá már őszkor kell kiásni, hogy a kihányt föld s a gödör fala, a téli fagy és nedvesség által megtermékenyíttessék. Őszi ültetésnél 2—3 hónappal előbb ásatnak ki a gödrök.

A gödör ásásánál arra kell ügyelni, hogy a felső jobb föld a gödör egyik, az alulról felhozott nyers föld pedig a másik oldalra kerüljön azért, hogy ültetéskor a felső jobb föld a gödör fenekére, a fácska gyökereihez hányatik, az alulról származó nyers földdel pedig a gödröt kitöltve, abból a tányér is készíttetik.

Minél nagyobb a gödör, annál jobban fognak benne a gyökerek terjedhetni s a fa növekedni. Legyen átmérője 3—5 s mélysége 2—4 láb.

Szokásban van néhol a gödrökbe trágyát hányni, hogy az a gyöke-

reknek tápúl szolgáljon, ez azonban igen hibás eljárás, mert a kövér földben vidáman meginduló fa csak sinyleni fog, mihelyt a gyökerek a gödör falain túl a sovány földbe hatolnak. Ha a talaj azonban igen sovány, 2—3-szor oly nagy gödröt kell ásni, mint rendszeren szokás, s a kihányt földhöz mérsékelten korhadt istállótrágyát keverni, vagy pedig felültrágyázást lehet alkalmazni, őszi ugyanis a fa kerülete meghordatik érett istállótrágyával tenyéryi vastagon, az eső- és hóviz le fogja azt mosni a gyökerekhez, tavasszal pedig bekapáltatik.

Az őszi ültetés csak homokos, száraz talajban és melegebb éghajlat alá való, mert ilyenben a megmetszett gyökerek még őszi megmetszésnek s tavaszkor azonnal vidáman nekiindulnak, nedves, agyagos földben ellenben a tavaszi ültetés érdemel elsőséget, mert ősszel ültetve, a hideg időjárás gyors beálltával gomba nem képződik, e miatt a gyökérvégek elszáradnak s tavaszkor a fácskák csak igen nehezen térnek magukhoz.

Tavaszkor, mihelyt a föld fagy enged, azonnal ültetni kell, de csak némileg is fagyos földbe nem szabad ültetni, mert ilyenben a fák lassu halállal vesznek el.

Minél fiatalabb a fa, annál könnyebben képes az befogamzani s a talajhoz hozzászokni, azért minél fiatalabb fákat kell ültetésre választani. Nyílt, szabad fekvésekben azonban, pl. szántóföldekre vagy rétekre idősebb fákat ültethetünk, miután itt az idők viszontagságainak jobban ki vannak téve.

Erőtlen, homokos talajba fiatalabb, agyagosba idősebb fák választandók. Korra nézve 3—7 év közt, nagyságra nézve 2—6 láb közt legyenek. Csak egészséges, szép növéssű fákat ültessünk; idejekorán megöregedett, mohával ellepett, girbe-gurba, görcsös bothoz hasonló fákat el se ültessünk, mert boszúságunkra azt fogjuk tapasztalni, hogy az ilyenek nem növekednek, elcsenevészednek, s végre is elpusztulnak.

Nagyobb fákat biztos sikerrel

csak az u. n. fagygomolylyal lehet ültetni, ha a fa gyökerei még őszi aláaknáztatnak, s télben a fa a gyökereihez fagyott földdel együtt lesz átültetve.

A mi viszonyaink közt jövedelmező gyümölcsstermelés csak magastörzsű fák után várható, a törpe fákat egyáltalán nem ajánlhatom, miután ezek nagyobb kulturát, szakértelmet igényelnek s mégis igen kevés termést adnak. Törpe fákkal bibelődni csak annak való, ki igen kis kerthelyiséggel rendelkezik s a gyümölcsészetet inkább kedvtelésből, mintsem nyereség végett üzi.

Ültetés előtt a gyökerek megmetszettek. A megsérült gyökerek a sértett helyen felül levágnak, s az igen hosszú karó- és oldalgyökerek is megkurtítottak. Visszavágnak azon gyökérrészek is, melyeknek végei be vannak száradva. Ilyenek az eleveig metszettek vissza, mert csak a friss, eleven gyökérrész képes új hajszálgyökereket eresztetni.

A gyökérhez képest megmetszettek a korona is; minél kevesebb gyökérrésztel bír valamely fa, annál jobban vissza kell a koronát is metszeni. A beültetésnél főszabály, a mit sohasem szabad szem elől tévesztetni, hogy a fa sohase álljon mélyebben, mint az a falkolában, azaz előbbeni helyén volt, mert ha mélyebbre tétetik, idő előtt elpusztul. Ha a földben volt részből marad valami felül, az nem oly nagy baj.

Ha egy kiszáradt vén fa helyett újat akarunk ültetni, annak helyéről a földet legalább egy köböl mennyiségben ki kell szedni s erőteljes, jó földdel pótolni, mert a vén fa mind elszívja a táplálékot. Ha egész sorok ültetnek újból, akkor az új fák nem a részek helyére, hanem közbe ültetendők.

Támogasson

mindenki bennünketa választójogért folyó küzdelmünkben!
Terjessze, ajánlja mindenki a

„Magyar Néplap“-ot!

POLITIKAI VILÁG.

A magyar nép.

*Küzdelemre született e nép!
Egy küzdterről más küzdterre lép.
De az Isten gondja és hatalma
Pártját fogja, elteti, föntartja.*

*Csüggedésre nincsen oka hát,
Féltve éltet s félve a halált . . .
Föltámasztja a sirból is népét
Az Isten, — hogy lássák örök létét . . .*

Bódogh János.

A csángó földről.

A Magyar Néplap egyik olvasója küldte be hozzánk az alábbi sorokat. Sajnos, hogy azokkal a csángó telepeseikkel, a kiket Bukovinából 18—20 év előtt telepítettek ki, jóformán a kutya sem törődik. Ezek között a legtöbbször volna választási joga is a törvény rendelkezése szerint, de a legnagyobb rész nem gyakorolhatja ezt a jogát. Hanem mikor az adót be kell fizetni, akkor bezzeg minden ember egyforma s ezt a kötelességet már gyakorolnia kell minddegyiknek . . . Mert erre van gond.

Ilyen elbánás a magyarra nézve nem politikai jog! Annál nagyobb baj ez, mert ime, Dákórománia közepében vagyunk s ha a magyar állam nem törődik velünk, nem csoda, ha beolvadunk a románságba. Sajnos, az volt mindig büne és átka nemzetünk vezető embereinek, hogy sohasem törődtek a magyar nép sérelmeivel, inkább addig azok, a kik tehettek volna valamit, nyalták az osztrák krumplis tenyerét és aludt tejjel megkent kezefejét . . .

A ki tehetne valamit érdekünkben, az nem akar. A ki pedig akarna, annak vagy nem lehet, vagy nem szabad. Szomorú állapot.

Tisztelt olvasónknak igaza van, de majd rákerül lassan mindenre a sor. Csak kitartás! Ha aoteles gazdák mindannyian a Magyar Néplap táborába sorakoznának, a Magyar Néplap kiküzdhetné az ő érdekeiket is.

Mi a mi bajunk?

Mikor a szociálisták vad és nemzetellenes lapja hetilapból átalakult napilappá, felszólította az ország va-

1908. október 3.

A VILÁG.

A nép.

A nép!
Küzdőre lép.
és hatalma
főntartja.

oka hát,
halált...
ól is népét
sissák örök létét...
Bódogh János.

földről.

ap egyik olvasója
az alábbi sorokat.
zokkal a csángó
ket Bukovinából
lepítették ki, jő-
m törődik. Ezek
k volna választási
rendelkezése sze-
gyobb rész nem
a jogát. Hanem
kell fizetni, akkor
mber egyforma s
már gyakorolnia
... Mert erre

magyarrá nézve
Annál nagyobb
Dákórománia kö-
s ha a magyar
lik velünk, nem
nk a románságba.
ndig büne és átka
embereinek, hogy
a magyar nép sé-
addig azok, a kik
lamit, nyalták az
tenyerét és aludt
efejét...

lamit érdekünkben,
ki pedig akarna,
lehet, vagy nem
állapot.
knak igaza van, de
an mindenre a sor.
a telepes gazdák
magyar Néplap tábo-
k, a Magyar Néplap
z ő érdekeiket is.

bajunk?

alízták vad és nem-
hetilapból átalakult
totta az ország va-

lamennyi szocialista proletárját, hogy
szerezzenek a lapnak negyedmillió
előfizetőt, mert csak akkor lesz az ő
küzdelmüknek sikere. És az elvtársak
megfeszítették minden erejüket, min-
den egyes ember agitált, erőszakos-
kodott s néhány hónap alatt több
volt annak a hirhedt lapnak az elő-
fizetője, mint negyedmillió. És a
szocialistákkal, látjuk, ma már nem
bír a kormány sem.

A magyarság nem tanul az ilyen
példákon. Az a bajunk, hogy a mi
olvasóink nem akarnak szervezkedni.
Pedig ma van az ideje.

Az országot csakis azok az eszmék
fogják megváltani, a melyeket a Ma-
gyar Néplap hirdet. Általános vá-
lasztói jog, egyenlő minden magyar-
nak! Önálló vámtérület. Önálló ma-
gyar hadsereg. Önálló magyar bank,
a mely a hasznot ne Bécsnek, hanem
a magyar népnek adja. Ez volna az
általunk megalakítandó magyar párt
programjának főkövetelése.

De ezt csak akkor fogjuk elérni,
ha hűveink tábora tiszerte nagyobb
lesz. Ha minden egyes olvasónkban
megvan a közügyek iránti érdeklődés,
akkor a mi küzdelmünk is sikeres
lesz. Ezért minden olvasónknak részt
kell venni a szervezés munkájában.
Vagyis minden olvasónk igyekezzék
mielőbb azon, hogy lehetőleg a község
minden magyar emberét toborozza
a mi zászlónk alá.

Ha sikerül majd egy-egy egész
községet táborunkban látni, hogy
érdemes lesz ott népgyűléseket tar-
tani, akkor kezdődik csak el a mi
igazi munkánk.

A magyarság színe-java velünk
érez, csak nem akar szervezkedni.
Ez a mi bajunk. De ha olvasóink
akarják és segítenek nekünk, mi les-
zünk a leghatalmasabb párt, a tiszta,
az igazi, a szinmagyar népakarat.

Árpád hatalmas népe! Mozdulj
meg! Ébredj! És cselekedj! Mienk
az ország és a jog! A ki nem satnya,
az velünk tart, lelkes, valóságos, hű
— *tettekkel!* Csekély fáradság nem
nagy áldozat, de végtelen nagy ja-
vunkra szolgál. Ellenkező esetben
mindent elrabolnak tőlünk ellen-
ségeink!

Mutassa meg minden olvasónk,
hogy él még a nemzet istene és ha
akarunk, sokan vagyunk. Csak így
lesznek a jövő választáson nekünk
is képviselőink!

Püspöki értekezlet.

Vaszary Kolos hiboros herceg-
primás október elsejére püspöki érte-
kezletet hívott össze. Az értekezleten
a kiküldött szakbizottságok jelentéseit
tárgyalták.

Hazaárulók!

Vasárnap Bécsben összeültek az
osztrák szocialisták és a magyaror-
szági választói jog kérdését vitatták
meg. Azt mondták többek között,
hogy Magyarország el fog pusztulni,
ha nem olyan lesz a választójogi
törvény, mint a minőnek Bécs akarja.
És gyalázták a magyarokat. És ál-
modoztak a Nagy Ausztriáról. Elment
oda Budapestről is négy szocialista
vezér. Mind a négyen zsidók voltak.
És örvendeztek, hogy a magyarokat
bécsi elvtársaik legyalázták... És
a magyarországi küldöttek egyike
(Buchinger Manó) azt mondta, hogy
igen, Magyarország el fog pusztulni,
ha a választójog nem lesz olyan,
mint a minőnek Bécs akarja...

Magyarok! Még ez a gyilkos haza-
árulás sem fog benneteket fölébresz-
teni? Nem akartok védekezni és a
mi táborunkba sietni, hűveket, ma-
gyarokat, embereket gyűjteni?...

A magyarországi szocialista kül-
dötteket pedig Bécsben nagy szégyen
érte. Rábizonyították a világ előtt
pártjukra, hogy politikai érettségre,
önérzetre és a népjogokban való
rátartósságra minden ország szocial-
demokratái közt a legutolsó helyet
foglalja el. Külföldi elvtársaik köré-
ben nem akadt soha egy is, a ki
saját népének ügyeit idegenek véle-
ménye alá bocsátotta, szabadságait
külső gyámság alá vetette volna. S
a külföld kikaczagta őket, a mint ott
ültek Bécsben. Így jártak a haza-
árulók. Szégyelhetik magukat.

Merénylet

a horvát viczebán ellen.

Magyarellenes galádság történt
szerdán Zágrábban. Magyarellenes
gazemberek felbujtására egy horvát
diák megleste a magyar barát Crnkovic
viczebánt a nyílt utca során s neki
támadva, kivette kezéből botját és
tetteleg bántalmazta. A viczebán —
hatvanéves ember — egyedül ment
haza hivatalából s az utcán sétáló
tömegből senki sem sietett segítsé-
gére, a mikor a merényletet látták.
A merénylőt a rendőrség letartóztatta.

TÁRCZA.

Mikor a császár királynak készült.

Irta: Mikszáth Kálmán.

A múlt hónapban temették el jó
Nedeczky Istvánt, Deák Ferencz
unokaöccsét, kinek életéből egy
részt itt elmondok; a szabadság-

küzdelmünknek volt ő is egyik
bajnoka, bárha nem ama nagy na-
pokban. Hiszen csak 1831-ben szü-
letett s 1848-ban még ugyszólván
gyerkőcz volt. Honvédnek is csak
nagynehezen vették be, a vézna
testalkata miatt.

Hanem az Almácssy-féle össze-
esküvés idején befogták, elítélték
és Olmütz várába zárták, ez igaz;
de nem töltötte ki a rászabott 20
esztendő. Az ő börtöne mindjárt
a Königrätzet követő napokon nyílt
meg, midőn a császár Deák Fe-
renczet bizalmas udvari kurir által
Bécsbe hívatta.

Deák, a mint tudjuk, különös
óvatossággal járta meg ezt az utat.
Doktor Ferencz név alatt szállt be
egy bécsi külvárosi kis vendéglőbe
s azt üzenté onnan a mindenható
Belcredinek, hogy kész audiencián
megjelenni Ó Felsége előtt, de ez
lehetőleg a kora reggeli órákban
történjék, mivelhogy ő a holnapi
vonattal még vissza szándékozik
utazni, lévén otthon Klára néne-
nek nevestéje, melyet még soha el
nem mulasztott.

A miniszter meghökken, hogyan
mondja meg ezt a császárnak. Hal-
latlan valami. Udvari évkönyvek-
ben elő nem fordul, hogy alattvaló
szabja meg az audiencia idejét az
uralkodójának. S micsoda ok, szent
Isten! Hogy Klára néniének neve-
napja van.

De hát rendkívüliek voltak az
idők is s Belcredi elmondta a fel-
ségnek Deák kivánságát és a hí-
res audiencia a kora reggeli órák-
ban, hét és nyolcz közt folyt le a
király dolgozószobájában, mialatt a
Deák kopott bérkocsija a pakktás-
kával a Burg udvarán várt.

Általánosan ismeretes, hogy az
audiencián mi történt, hogy a csá-
szárnak arra a kérdésére, mi volna
a magyarok kivánsága, azt felelte
Deák: »Bajban levő emberrel nem
alkuszik a magyar, mert az olyat
is ígér, a mit nem jól esik betar-
tania, várjuk hát be a háboru vé-
gét, stb.« Mindezeket a történelmi
részeket mellőzöm, mint ide nem
tartozókat, csupán azt említem meg,
a mi az audiencia végén történt,
a mint azt Deák elmondta egynek-
másnak s a mint Nedeczkytól nem
egyszer hallottam én is.

Szó esvén az ország hangulatá-
ról, Deák megnyugtatta Ó Felségét,
hogy az nagyon javult, de még
mindig felette izgatják és nyugta-
tanítják azokat, a kik otthon van-
nak, azok, a kik nincsenek otthon.

A császár elértette és szeliden
kérdé Deáktól:

— Önnek is hiányzik valakije?
 — En nem panaszkodom, fölség, noha nekem is van egy unokaöcsém, a ki Olmützben raboskodik. Másra fordult a beszéd, de érte a császár a maga mesterségét, el nem felejtette a Deák megjegyzését és alig hogy távozott, hívatta Belcredit.

— Még ma tegyen nekem jelentést, hogy az olmützi foglyok közül ki a Deák Ferencz unokaöcsé, s még ma menjen el a parancs, hogy azonnal szabadon bocsáttassék.

Ennél ugyan semmi se volt könynyebb. Belcredi egy óra alatt megtudta, hogy az olmützi fogoly Nedeczky István, husz évre ítélt konszpirátor.

Az olmützi fogházparancsok (ha emlékezetem nem csal, Patzek lovag) este felé kapta a sürgönyt s legott maga elé vezettette Nedeczkyt, talán épen abban az órában, mikor otthon Kehidán vacsorához ültek a Deák Klára nevenapjára összegyűlt atyafiak. Talán épen emlegették is maguk közt a hiányzót: »Mit csinálhat most a szegény Pista?«

A szegény Pista bizony két szuronyos ór között ballagott a kegyetlen parancsnok elé, nem minden szepegés nélkül. Rendkívüli dolog volt, hogy gyertyagyújtás után háborgassák a foglyokat s mindíg rosszat jelentett, ha a szí-

goru parancsnok ilyenforma érdeklődést tanusított valaki iránt; mindig volt annak bunkója.

Nem valami kedélyes hangulatban lépett hát be Patzek lovag elé, a ki felkelt székéről s ünnepélyesen mondá:

— Nedeczky István ur, gratulálok önnek, ön szabad.

Nedeczky meg se mozdult, csak elsápadt. A parancsnok a nagy örömmel tulajdonítá ezt, hozzálépett és barátságosan megrázta a kezét, de az oly hideg volt, mint egy halotté.

— Ruháját és bőrdíjét, melylyel idejött, megkapja odalent, már intézkedtem. Azonnal el kell hagynia a helyet. Menjen ön már éjjelre is a vendéglőbe, a vonat csak reggel indul.

A hüledező Nedeczky perczekig némán bámult a parancsnokra, mintha nem értené, mi történik, s a mint kiengedett merevségéből, az volt az első szava:

— Lehetetlen.

— No no, ne legyen annyira kishitű, fiatal ember. Ha egyszer én mondom, hát úgy van. Patzek lovag nem szokott tréfálni. Ön csakugyan szabad, mint a madár. Adjon érte hálát az Istennek és a császárnak, (e közben, mintha megbánta volna; hogy a Nedeczky háláját nem osztotta el tapintatosan, hozzátette) de inkább a császárnak. Ő tőle jó (bizalmasan hunyo-

ritott a szürke szemével), egyenesen ő tőle. Nagy pártfogói lehetnek önnek otthon.

— Hát a többiek? — hörögte Nedeczky.

— Milyen többiek? Kikről beszél?

— A többi foglyokról. Azok is ki szabadultak?

— Na frejlich — pattant fel gnyos kaczájjal a parancsnok. — Csak az kellene! Mire való volnék én akkor itt? Nem nem Burokban csak ön született, de ebből természetesen az következik, hogy szépen kell magát ezental viselnie.

— Lehetetlen, lehetetlen — hajtotta egyre Nedeczky, mintha önmagával tusakodnék, homlokán kínos verejtékcseppek mutatkoztak.

— Azt mondja — hüledezett a parancsnok — hogy lehetetlen magát szépen viselnie. No hallja, ez legalább is . . .

— Azt mondom, — vágott közbe Nedeczky — hogy lehetetlen elhagynom a fogságot.

— Hm. Ugy? Értem. Az utiköltésé miatt. No hiszen azon majd segíthetünk valahogy. Ön végre is gentleman és meg vagyok győződve, hogy megküldi, mihelyt . . . Nedeczky szomoruan rázta a fejét.

— Köszönöm parancsnok ur, nincs szükségem pénzre, hanem másért van az, hogy nem hagyhatom el a börtönt és nem is hagyom el.

A kis Dódi és a pápa.

Irta: Kiss K. Miklós.

. . . Egész halom levél, pecsétes,
 A pápa íróasztalán . . .
 Közéjük e parányi irás
 Véletlenül került talán? . . .
 Irása . . . Gyermekek írta, látszik . . .
 Naiv, de kedvesen komoly.
 Elolvassván, a pápa ajkán
 Végigfut egy önkénytelen mosoly . . .

Szentséges jó Atyám, királyok királya!
 Hallgasd meg kérésem s küldj jó választ rája.
 A kis Ferri Dódi írja e levelet,
 Innen Capuából, — nagy Aversa mellett, —
 Lakásom szent Márton-utca harminczhárom,
 Iskolában a harmadik osztályt járom.

Panaszom van Károly püspök urunk ellen,
 Pedig hogy ezt írom, oly nagyon szégyelem!
 Azt mondta — szemembe, — hogy nem sokat tudok!
 Jaj, de fáj ez nékem, ha csak rá gondolok!
 Tudom, te, szent Atyám, ilyesmit nem tűrsz el,
 De halljad előlről, hadd mondjam végig el.

Itt most áldozásra készülnek a fiuk . . .
 Jaj, hogy vártam, hogy majd én is hozzájutok.
 Két hét mulva mennek, csak én leszek árva,
 Én vagyok e drága szentségből kizárva.
 Tisztelendő urunk azt mondta: fiacskám,
 Fiatal vagy, várhatsz . . . Majd jövőre talán . . .

. . . Tegnap aztán megjött a püspök ur diszben,
 Az ő jószágában úgy biztam és hittem!
 Hogy siettem hozzá a nagy palotába,
 Pedig nem akartak engedni hozzája.
 Fényes kísérei csak haza kergettek,
 De én addig sirtam, mig csak beengedtek.

Köszöntem illően: Jézus dicsértessék!
 Püspök atyám, én is áldozni szeretnék.
 Én is, mint a többi, jó keresztény vagyok,
 Hittanból és másból én is jól tanulok.
 Püspök ur így felelt: Fiam, kicsi vagy még,
 Nem tudod, hogy mi az az Oltáriszentség . . .

A parancsnok tekintete csodálkozva meredt rá.

— Meg van ön bolondulva?

S félre állt a gyertya elől, hogy az rávilágítson Nedeczky arczára.

— Ellenkezőleg, nem bolondultam meg, sőt szeretnék is hazamenni, de...

— De?

— Beláthatja parancsnok ur, hogy...

— Én be nem látok semmit, én csak a rendeletet látom, hogy önnek még ma el kell hagynia a börtönt.

— Beláthatja, hogy nem mehetek egyedül.

— Talán pesztonkát is adjak melléje? — mordult fel Patzek lovag.

— Mert ha én egyedül megyek el innen, t. i. a rabtársaim nélkül, akkor azok azt hiszik és senki sem mossa le rólam, hogy én valami különös érdemeket szereztem a felsőbbtség előtt az ő bőrük révén. Arulónak fognak tartani! Mert azt ugyan el nem hiszik, hogy szép szemeimért engedték el a büntetésemet. Ez csak világos, parancsnok ur, azért hát én egy tapodtat se mozdulok innen, míg az én husz évecském le nem telik.

A parancsnok nyaka kivörösödött erre, mint a czékla, az orrlukai reszkettek; különben is könnyen felfortyanó ember volt.

— Micsoda? — rikácsolá. — Ön

még spektakulumokat csinál itt. Akadályozza a hivatalos ügyek menetét. Ön a császár parancsa ellenére akar itt maradni? No, azt szeretném én látni. Porkolábok! Távolítsák el ezt az urat a holmijával együtt a kapun kívül. Egykettő, fordulj, indulj!

Haragosan hátat fordított Nedeczkynek, az örök pedig újból közbe vették, lekísérték az udvarra, onnan kiteszigálták erőszakkal a kapun a holmijával együtt és bezártak utána: Adieu lieber Nr. 14!

Nedeczky tehát egyszerre ott találta magát a szabadban, nyitva előtte az egész tágas világ. Szép, langyos, nyári este volt. A természet mintegy incselkedve feltárta összes bájait a zordon szűk czella elfásult lakója előtt, mintha kaczerkodnék vele. Ugy-e, hogy szép vagyok? Csillagok ragyogtak az égen. Fák, füvek özont lehettek. Az ember élet nesze, zaja is hozzá csatlakozott a csábitáshoz. Alant a fellegvár alatt a városka mecsei pislogtak, az esti szél vig zsvajt, elmosódott zenehangokat hozott az utcákról, a kocsmákból. De a zene nem volt rá hatással: harmonikából és kintornákból jött. Csakhogy a kutyák is ugattak. S ez már épen olyan volt, a hogy Zalaegerszegegen ugatnak. Erre már megdobbant a szíve, mártódván édes emlékekbe. Hej, de jó volna most otthon lenni. Oh, hiszen mehetne. Ugy látszik,

Feri bácsi is akarja (mert sejtette, hogy a Deák Ferencz keze mozdult meg valahogy), de hát mégsem lehet, nem engedi a virtus.

Rugta-verte a kaput, dörömbölt, ígért füt-fát a belső öröknek, hogy ereszszék be, de mikor látta, hogy föl se veszik, letette czókmókját a kapuküszöbre s úgy aludt el. Hajnalban, mikor a profuntot hozták a péktől a várba, a szekérel ő is beosont és lefeküdt az álmát folytatni czellája, a 14-es szám elé, míg csak reggel maga a parancsnok föl nem rázta szörnyű fenyegetésekkel, hogy pusztuljon azonban, mert menten guzsba kötteti, felteszik egy szekerre és az ő költéségén viteti a magyar határra, a hol az első barázdára lehajítják.

Nedeczky kijelentette, hogy nem tanácsolja a parancsnoknak az ő testéhez valamely erőszakos módon hozzányulni, a miből nagyobb baja lehetne a lovag urnak, mint ő neki, mert az, a ki a császárhoz vezető utat megtalálta, másodsor is megtalálhatja azt, aztán hiába is lenne minden, mert ő akárhonnán nyomban visszatérne erre a helyre, melyet ő el nem hagy, akár becsukják, akár nem csukják, akár adnak neki enni, akár éhenhalatják, Isten ötlet úgy segélje.

Érezvén tehetetlenségét lovag Patzek, most már rimánkodóra fogta, hogy ne csináljon neki galibát, tekintse karrierjét, menjen Isten hi-

Jaj, szentséges Atyánk!... Ha erre gondolok,
Azóta még éjjel aludni sem tudok!...
Ugy-e te is mondod, hogy ez nagy szörnyűség!
Harmadikba járok — és: kicsi vagyok még!
Szent Atyám, te jó vagy s igazságos, hallom:
Ugy-e, nem tűröd, e szégyen rám száradjon!

Engem Jézus vár az Oltáriszentségben,
A hogy én vágyom rá, úgy vár engem éppen,
Ő mondta, siessünk egyesülni véle,
Hogy lelkünkbe szálljon szent teste és vére...
Jaj, hogy várom... S ime: én nem áldozhatok,
Csak jövőre!... Oh, hát ha addig meghalok?

Írj levelet Atyám, sietve, sürgősen.
Parancsolj rá püspök urunkra erősen,
Hogy fogadja szavát az Ur Jézuskának
S adjon elégtételt Ferri Dódikának:
Ne tiltsa el tőlem e szentség kegyeit...
Nagy a baj... s itt már csak sürgős szavad segít.

Adassék e levél szentséges Piusnak,
A ki helyettese a földön Jézusnak.
Lakóhelye ott van Róma városában...
Levelem költ helyben, ősi Capuában.

Kezébe adandó. Neki kell azt tudni,
Miért fordul hozzá a kis Ferri Dódi...

Ez szó szerint a kis levélke.
Naiv, de kedvesen komoly.
Elolvassván, a pápa ajkán
Derült önkénytelen mosoly...
Két nap se mult... S elképzeltjük
Kis Ferri Dódi örömet,
Hogy megkapta a pápa nagypecsétes
Választ hozó levelét...

„Ferri Dódikának — Öszentsége Pius! —
„Dicsértessék hittel az Ur Jézus Krisztus!
Károly püspökünkhöz parancs ment, gyermekem,
Hogy szent áldozásra téged is engedjen...

Örvendezzen lelked és ne légy szomorú!
Leveledből látom: nem vagy már kis fiú:
Mivel tudod s érzed, hogy Jézus vár s szeret,
Ez elég! Megérett, méltó reá lelked!

Teljesüljön vágyad, hited, reménységed!
Nyujtson e szentség nagy boldogságot néked!
S ne távozzék tőled soha a jó Krisztus:
Ezt óhajtom szívből! Üdv! Tizedik Pius."

rével, magához hitta ebédre s jó görzi borocska mellett kapacitálta a békés hazamenetelre, még a széden kiszivott szipkáját is, mely a tajtékipák világában felnőtt Nedeczkynek szemet szurt, odakínálta ajándékba, csak ne csináljon több komédiát, de minden sikertelen maradt.

Végre is nem tehetett egyebet, jelentést írt a miniszternek a makacs fogolyról, a ki nem akar távozni a fogházból, nem azért, mintha itt jól bántak volna vele (ezt azért tette hozzá, nehogy balul fogják fel Bécsben; a bánásmód mindenben szabályszerű volt), hanem mert attól tart, hogy szabadulása félreértésekre és gyanúsításokra adna okot honfitársainál. Azon az állásponton van, hogy csak a többi rabtársaival egyszerre hagyhatná el a börtönt. »Alázatos nézetem szerint — így végzi — volenti non fit injuria, e kevély különcz még nincs eléggé kikészítve a szabad levegőn való mozgáshoz.«

A miniszter fejét csóvált e je-

lentésre, majd kötelességszerűen jelentette feljebb, magának Ó Feliségének, a különös esetet azzal az indítvánnyal, hogy ott kell még hagyni a hálátlan rebellist.

A császár, ki már királynak készült akkor, elgondolkozott kissé, majd így szólt:

— Azt gondolom, kedves Belcredi, hogy neki igaza van. Mindenképpen feltűnő lenne, ha magányosan szabadulna. Intézkedjék, hogy még ma egy nagyobb csoport olműtzi fogoly megkegyelmezése iránt történjék hozzám felterjesztés.

Igy szabadult ki Olmützből egyszerre 17 magyar még a kiegyezés előtt. Így beszélt ez el nekem az immár holtá vált jó barát, Nedeczky István.

Minden olvasónk legalább egy új előfizetővel igyekezzék erősíteni a „Magyar Néplap“ táborát. Csak így lesz küzdelmünk erős és eredményes. Negyedévenként 75 krajczár előfizetés nem sok egy jó ujságért!

A Budapesten időző spanyol királyi pár

UJDONSÁGOK.

Egyes, vagy plurális?

— Mozog az ország. —

Megszólaltak a jászberényi független keresztény magyarok, megszólaltak a szászok, megszólaltak az egyetemi polgárok is a választói jog érdekében.

A jászberényiek *Schödl* Gyula elnöklésével népgyűlést tartottak, a honnan táviratot is küldtek a királynak, hogy «ne engedje a plurálissal meghamisítani az általános választói jogot.»

Az országgyűlési balpárt is küzdeni fog a többes választói jog ellen, de nem fog szövetkezni sem a szociálistákkal, sem a nemzeti-ségekkel.

Az egyetemi ifjuság azt akarja, hogy a főiskolai hallgatók 21 éves korukban kapjanak szavazati jogot.

Ellenben számos függetlenségi képviselő, a ki eddig az egyes választói jog híve volt, pártolja a kormány javaslatát, csak azért, a miért a szociálisták felháborító magatartást tanúsítva, Bécsbe mentek támogatásért a magyarság ellen.

A szászok szintén a plurális mellett foglalnak állást, mert szerintük a műveltség követelménye a többes szavazói jog. Itt azonban kilátszik a lóláb. A szászok mind gazdagok és mind műveltek, ezek tehát csak a maguk erejét akarják értékesíteni, azért kell nekik a plurális.

Ime, mindenütt, mindenki szervezkedik. Siessetek, magyarok, lapunk olvasói és gyűjtsetek sürgősen hiveket a Magyar Néplap és a jövő küzdelem érdekében. Itt az idő. Elég volt a tétlenségből.

Marion. Ez a czime a Magyar Néplap új, eredeti regényének, a mely a való életből merített tárgyával és hatásos részleteivel szel-

OK.

urális?

ényi füg-
rok, meg-
egszóltak
a válas-
z

dl Gyula
tartottak, a
dtek a ki-
dje a plu-
z általános

árt is kü-
szói jog
kezni sem
a nemzeti-

zt akarja,
k 21 éves
zati jogot.
getlenségi
az egyes

pártolja a
k azért, a
elháboríté
csbe men-
rság ellen.

urális mel-
szerintük
ye a töb-
onban ki-
ok mind

ltek, ezek
ét akarják
nekik a

enki szer-
yarak, la-
ek sürgő-
léplap és
kében. Itt
lenségből.

a Magyar
nyének, a
ritett tár-
eivel szel-

lemesen és érdekfeszítően fogja szórakoztatni az olvasót, egészen az év végéig. Az elbeszélés egy újságíró küzdelmeit rajzolja a társadalmi romlottsággal szemben, igazi följegyzések alapján. Ujévreszinos könyv alakjában is meg fog jelenni és 3 koronáért előre megrendelhető kiadóhivatalunkban. Fölvívjuk rá az olvasók figyelmét különösen.

A spanyol király Magyarországon. Csütörtökön, október elsején délután érkezett XIII. Alfonz spanyol király feleségével és udvarával Budapestre. Fogadtatására a következőkben történt intézkedés: A külön udvari vonatot Marcheggtől kezdve Kotányi Zsigmond udvari tanácsos, a magyar királyi államvasutak forgalmi igazgatója, Décsy Lajos balparti üzletvezető, Lendvay Márk és Steiszkál József főfelügyelők, valamint Vinkler József főmérnök vezették. A nyugati pályaudvaron a spanyol királyt Ludvig Gyula, a magyar királyi államvasutak elnökgazgatója, államtitkár, Daróczy Rezső, a nyugati pályaudvar főnöke, Haviár György, Messzinger József állomásfőnökhelyettesek fogadták. Megjelent a fogadásnál Fülep Kálmán főpolgármester, Bárczy István polgármester és Boda Dezső főkapitány is. A pályaudvarnál a spanyol király nevét viselő 38-ik gyalogezred százada állt sorfalat, míg a pályaudvartól a Várig a budapesti helyőrség gyalogsága vont kordont. A spanyol király a budai várpalota vendége. Tiszteletére udvari bál is lesz és sok ünnepség. Mindamellett nagyon vigyáznak rá, mert attól félnek, hogy az anarkisták merényletet akarnak ellene elkövetni.

Elhunyt főrendiházi tag. Széchényi Ferencz gróf, a főrendiház örökös tagja, szeptember 23-án, életének hetvennegyedik évében meghalt Somogytárnóczán. Az elhunyt gróf a katonai pályára lépett. 1860-ban századosi ranggal megvált a hadseregtől, azután gazdasági tanulmányokkal foglalkozott. Mint tarnócai nagybirtokos, tevékeny részt vett Somogy megye politikai és gazdasági életében. 1861-ben megházasodott. Erdődy Franciska grófnőt vette feleségül. Elnöke volt a nagyatádi gazdasági egyesületnek s a gazdasági kiállítások rendezése és a lótenyésztés fejlesztése körül nagy érdemeket szerzett.

A pápai nuncius a hercegprimásnál. *Granito di Belmonte* pápai nuncius, a ki most Budapesten van, a héten titkára, Rossi kíséretében meglátogatta Vaszary Kolos hercegprimást. A két egyházfő félóra hosszat tanácskozott a Magyarországot érdeklő ügyekről, kivált a katolikus autonómiáról és a kongrua rendezéséről. A Ne temere kezdetű pápai enciklikát is tárgyalta a két főpap és Vaszary hercegprimás értesítette a nunciust arról az ellenérzésről, a melyet az enciklika a magyarországi protestánsokra tett.

Samassa ünneplése. Szerdán fényes és áhítatos ünnepséggel hódolt az egri egyházmegye *Samassa* József bíboros érseknek, 80-ik születésnapja alkalmából. Kedden este az egri gyalogezred zenekara szerenáddal lepte meg az ősz bíbornokot. Szerdán reggel hálaadó istentisztelet volt az egri székesegyházban, a melyet *Szmracsányi*

Lajos fölszentelt püspök mondott. Az egyházmegyei irodalmi társaság pedig diszközgyűlést tartott, a melyen az összes egyházi, polgári és katonai hatóságok is képviselve voltak s nagy közönség jelent meg. Samassa az üdvözlések után megható beszédet mondott, a melyet így fejezett be:

Hálátlanok lenni nem erény; a történelem lapjait tépni nem tudomány; a hit alapjait ellökni nem haladás. Mi keresztfán szüetett egyháznak szolgái vagyunk. Ez a kereszt oktatónk és buzdítónk munkára, önmegtágadásra és önfeláldozásra az egyházért és hazáért, minden hivalkodás, hiuság és önzés nélkül; mert ugyanazon kereszt, mely a legtisztább szeretet áldozatának jelvényé, nekünk is buzdító szeretet-jelvényünk volt és marad mindenkor. És azért mi szeretjük e hazát és e nemzetet, létük és boldogságukért fölbuzdul szívünk, minden igyekezetünk, min-

Asztali imádság

den lépésünk odairányul, munkáságunkban épp úgy, mint az Ur oltára előtti imádságainkban: hogy a Mindenható Isten örködjék menyeyei hatalmával az annyiszor nyilván megvédett édes hazánk és nemzetünk felett!

A beszéd igen nagy hatást keltett. Az ország minden részéből levélben és táviratban számosan üdvözölték az agg főpásztort.

Családi dráma. Nagyváradi tudósítónk jelenti: *Janusz* Mihály jegeristyei czipészt felesége elhagyta és a szomszédos Kisház községben vadházasságra lépett a szeretőjével. A férj utána ment és előbb az asszonyra lőtt, azután önmagát hasba lölte; az asszony sebe nem veszélyes, ellenben a férj meghalt.

A zsidó és a kés. *Kohn* Herman óbesztercei kereskedő éles késsel megtámadta a mostohaanyját. A kés az asszony nyakcsikolyáján egészen a csontig behatolt. A merénylő ezután a saját torkát metszette át. A fiatal ember állapota veszedelmes, az asszonyé kevésbé. A merénnyel abból az ellenséges viszonyból támadt, a mely régóta dúl a családban valami örökség miatt. Hja, a zsidó a pénzért mindenre képes.

Vérfürdő egy oláh községben. A szatmármegyei Avaslekence községben Argyelán Vaszil és Boboj János ugynevezett praznikra (temetés után néhány héttel szokásos emlék-lakoma) jöttek össze Facilla Vaszil házában. Pálinkaivás közben összevesztek s nagy lármát csaptak. Izsák Grigor éjeli őt a zajra bement és rendcsinálás közben kidobta Boboj Jánost az utcára. A megsértett oláh hazament, összegyűjtötte rokonságát, mintegy huszat, s botokkal és fejszékkel fölfegyverkezve Facilla házába rohantak. A támadók egyike késével nekiesett Izsák Grigornak és mellbe szurta, mire Izsák támadóinak egyikét, Boboj Vaszilt, úgy vágta fejbe kétszer botjával, hogy Boboj azonnal meghalt. Erre Boboj unokatestvére, Zsiboly Vincze, revolveréből lelőtte Izsákot. A megdühödött oláh parasztok erre Facilla és ennek családja ellen fordultak s

közülök többet agyonvertek, majd felgyújtották Facilla házát. A vérfürdő hírére Komorzánból és Bikszádról csendőrök siettek Lekenőre és a támadók közül 8 főkolompot elfogtak, míg a többi az avasi rengetegbe menekült. Az elfogottakat beszállították a szatmári ügyészséghez, a többit nyomozzák.

Halálos ítélet. A mitroviczai törvénytörésért költői általi halálra ítélte *Tubics* Darinkát, mert orvul meggyilkolta szeretőjének nejét. Szeretőjét, *Glesci* Márkus szabót a bűntényben való részvétel miatt 12 évi fegyházra ítélték.

Halál az oltár előtt. *Juhászovits* Antal ökörmezői görög katolikus esperes mise közben hirtelen rosszul lett s néhány percz múlva meghalt. A hetvenhárom éves öreg papot szívszélhűdés ölte meg. Tragikus sorsa mély részvényt keltet ruthén hivei körében, akik jóságos, öreg lelkipásztorukat igen szerették.

A szerelem áldozatai. Felső-lászló községben *Abzieher* József revolverrel agyonlőtte menyaszonyját, *Haber* Ilonát, majd magát lölte fejbe. A leány azonnal meghalt, míg a férfit életveszélyes sérüléssel a kórházba szállították. Tették oka, hogy a leány szülei akadályozták házasságukat.

Apponyi beszámolója. *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, Jászberény város országos képviselője október 18-án Jászberényben beszámoló beszédet mond, a mely iránt már előre is nagy az érdeklődés.

Kihallgatás a királynál. *Apponyi* Albert gróf kultuszminisztert a király kihallgatáson fogadta. Az audencia, egy óra hosszat tartott. *Wekerle* Sándor miniszterelnök is volt a héten a királynál kihallgatáson.

Rákóczi szülőháza. Zemlémegye közgyűlésén *Dókus* Gyula alispán hazafias érzéstől áthatot indítványban arra kérte a törvényhatóságot, mivel a kormány Rákóczi-muzeumot akar létesíteni, irjon föl a törvényhatóság a kormányhoz, hogy a muzeumot Borsiban, Rákóczi szülőhelyén állítsa föl s e célra

vegye meg Windischgrätz hercegtől Rákóczi szülőházát s a környező erdőt. Ha azonban a kormány a muzeumot nem létesíthetné e helyen, akkor is vegye meg a házat és hozassa rendbe. Az indítványt a közgyűlés nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta.

Lövés a vonatra. Szegilong közelében valaki rálőtt a Budapest felé haladó vonatra. A golyó az ablakon keresztül abba a kocsiába furódott, a melyben *Bessenyei* Zénó sárospataki főszolgabíró ült a feleségével. Senki sem sebesült meg. A vizsgálatot megindították.

Meggyilkolt erdőőrök. Az aradmegyei Berzova község erdejében átlőtt mellel, holtan találták *Grosz* József földbirtokos erdőőrt, *Horga* Jánost. A szerencsétlen embernek levágták a fejét, a mely törzse közelében feküdt. A csendőrség már letartóztatta a gyilkosokat *Popa* Sándor és *Popa* István oláhlegények személyében. Az őrtilos legeltetésen érte őket, a mire a legények lelőtték és fejét vették, azután az erdőbe hurcolták. A földbirtokos másik erdőőre, *Csobán* Péter is áldozata lett ennek a gyilkosságnak. A mikor kiderült a gyilkosság, óvatosságból fölhuzott ravaszu fegyverrel járt s ez okozta vesztét. Megcsuszott az erdőben, elbukott, s a fegyvere elsült. A golyó megölte a szerencsétlen embert.

Irni és olvasni nem tudók oktatása. A szegedi függetlenségi párt elhatározta, hogy tanfolyamot rendez a télen, felnőttek oktatására. A tanfolyam célja az, hogy a párt irni és olvasni nem tudó hiveit megtanítsa a betűvetésre és olvasásra, hogy megszerezhessék a választójogot.

Elfogott pénzhamisítók. A makói rendőrség a héten egy pénzhamisító bandát tartóztatott le. A bandának feje *Szántó* János kecskeméti lakos. Vele együtt elfogták a banda többi tagját is, nevezetesen *Olovics* Antal makói korcsmárost, *Csányi* Ferencz gazdálkodót, *Gurrai* Antal makói hentest és *Virág* József tülöpszállási korcsmárost.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni forduljon a **Kisbirtokosok Orsz. Földhitelintézetéhez Budapest V., Géza-utca 2.** (saját ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a **közép és kisbirtokoson** segítsen. Ezért **kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad.** A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsönkörrüli teendőt ellát. Kölcsönöket a földbirtok fele értékéig 20, 30, 40 vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben, bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 4 $\frac{1}{2}$ %-os és 4 $\frac{1}{8}$ %-os záloglevél-kölcsönöket ad s a 4 $\frac{1}{2}$ %-os kölcsönök egyik módzata minden levonás nélkül készpénzben fizettetnek ki. **Akinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.**

herczeg-
örnyező
armány a
né e he-
a házat
ditványt
sedéssel

long kö-
Budapest
nyolgyó az
kocsiba
yey Zénó
t a fele-
ült meg.
k.

ök. Az
g erde-
találták
erdőőrét,
etlen em-
a mely
A csend-
gyilkos-
a István
. Az ör-
t, a mire
ét vették,
olták. A
e, Csobán
ek a gyil-
ült a gyil-
fölhuzott
z okozta
erdőben.
elsült. A
encsétlen

n tudók
etlenségi
folyamot
ktatására.
gy a párt
ló hiveit
és olva-
nessék a

ítók. A
gy pénz-
tött le. A
os kecs-
elfogták
vezetesen
csmárost,
t, Gurrai
ág József

Turistáknak és körutazóknak. Bárki által megtekinthető, hiteles írásbeli nyilatkozatok vannak birtokunkban, a melyek bizonyítják, hogy Kwizda Fluidját, a "ki-gyóval jelzett" turista-fluidot, kipróbált turisták, körutazók és lovaglók hosszabb turák előtt és után kiváló eredmény-nyel használták. A Kwizda-féle fluidnak, a mint a kezeink között lévő nyilatkozatok igazolják, az a sajátága, hogy az emberi test izomzatát nagy ellentállásra képessé és kitartóvá teszi, a mi által a legnagyobb fáradalmakat is könnyű szerrel legyőzhetjük. Azonkívül ez a szer az elemnyedi izmokat teljesen fölélenkíti s minden fáradtságot és túlerőltetés okozta fájdalmat eltüntet. Hogy gyaloglókra és sportemberekre nézve ez a legnagyobb becsesel bír, azt előtünk szakférfiak nyilatkoztatták ki.

Krisztus és a démonok.

A nagy hatalmat, hogy ördögöt üzni képes, Izrael nagy jótévője, Jézus Krisztus nem tartotta meg magának, hanem átruházta kísértőire, tanítványaira is, valamint ezek utódjaira is. (Lukács 9, 1; 10, 19. Márk 6, 7. Máté 10, 1.) A tanítványok is győzzék le az ellenséges gonoszt, miképpen Uruk és Mesterük; bárhol jelentkezik a démon, birják le őt Jézus segédei, mert Jézus győzelme által nemcsak a Megváltó alá kerültek Sátán és az ő angyalai, hanem a segédek alá is. De sőt mindenkinek megígérte Jézus ezt a hatalmat, a ki benne hisz. (Márkus 16, 17.) A győzedelmes Jézusban való hit által, az Ő nevének segítségül hívása által mindenütt kudarcot kell vallani az egyszer letört démonnak a világ minden táján. Jézus Krisztus, a ki három éves nyilvános szereplése alatt többször is ráhagott Sátán fejére, előre látta, hogy a gonosz fejedelem mikép fogja üldözni az Ő követőit, azért biztosított hatalmat tanítványainak, azok utódjainak és minden hívőnek, hogy a sarkukra leselkedőnek ők

is a fejére tapodhassanak, ha az ő nevében teszik ezt. A tanítványok már akkor élhettek a hatalmukkal, mikor az Üdvözítő még körükben időzött; ezért olvashatjuk, hogy Jézus látta a demont mint villámot az égből aláhullani, mikor tanítványai nevében rá parancsoltak és hogy a tanítványok örvendetesen ujságolják Jézus előtt, mennyire tudnak parancsolni a démonoknak. (Lukács 10, 17, 18.) Sőt egyik tanítvány, kinek nevét nem írta fel az evangélista, de kiről megmondja, hogy nem szokott volt Jézussal egy uton járni a népesség közt térítendő, hanem magában járt és mint Jézus követe itt és amott tanított, szintén hatásosan üzte az ördögöt. (Lukács 9, 49. és Márk 9, 37.) Tehát Jézus már menybemenetele előtt is gyakorolta uraságát a démon fölött tanítványai és segédei által.

A hogyan volt Jézus napjaiban, úgy legyen Jézus szavai szerint minden időkben, századokon át mind a világ végéig. Krisztus szavai szerint (Máté 7, 22.) az utolsó ítéletben nemcsak tanítványok és hívők fognak bizonyosságot tenni a kiűzött démonok kudarczáról, hanem még az elkárhozottak is nyilatkozni fognak, hánszor szabadtak Jézus neve által a megszálló gonosztól, de mert újra bűnöztek, mégis csak elkárhoztak. Jézus menybemenetele után az ő nevében és erejéből szt. Pál Efezusban ördögöket üzött (pedig csak jóval később tért meg). Mikor zsidó varázslók utánozni akarták Pál eljárását, megszégyenültek és kárt vallottak, mert bennük nem élt a jézusi hit, tehát nem is működhetett velük a jézusi erő! (Apost. csel. 19, 12.) Hogy azonban hívő ke-

resztények éltek hatalmukkal és az ördögöt sokszor sikerrel üzték, azt az első évek szemtanui több helyütt is szt. krónikákba foglalták és bizonyosság erejének használták az egyház igazsága mellett. (Tertullian, Ireneus, stb.)

Az egyház számára Krisztus hátra hagyta és biztosnak adta a saját hatalmát, hogy ördögöt üzhessen és ezen örökség által uralkodik Jézus a démon fölött minden évszázadban és minden évtizedben. De mert Jézus tudta, hogy egyháza nem fog megállapodni Judea határainál, hanem el fog terjedni a föld egész tekéjén, és ha mégis szükségesnek látta, hogy ördögüzésre hatalmat adjon hiveinek, ebből megtudjuk, hogy a megszállás sem állt meg Palesztina határainál, hanem előfordulhat a világ egész kerekiségén. A démon nem válogat nemzet, hely, faj vagy ország szerint, hogy kit szálljon meg. És biz megteszi azt ma is, csak legyen kivel. A római Rituale felsorolja a megszállás ismérveit. Ha ezen jelenségek, például egy idegen nyelven való értés és beszéd, a korrallal nem együtt járó testi erő és képesség, rejtett dolgoknak tudása és tulvilági hangok hallása egyenkint vagy összesen valahol előfordul és abból, a mi ezen jelenségek következtében történik, arra lehet következtetni, hogy csak gonosz lélek mivelhet ily gonoszt, akkor a püspökök ma is gyakorolhatják az ördögüzést. A huszadik században is csak úgy uralkodik Jézus a démon fölött a kiharancsolás árán, mint uralkodott földi jártában és az első keresztény századokban. És ha napjainkban ritkábban teszik is az ünnepies ördögüzést, ez azért van, mert a szentségek és szentel-

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár

a m. k. honvédség, a közhadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

Raktár: II. Lánchíd-u. 4.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

és művészek stb. szállítója

Gyár: II. Öntőház-u. 2.

Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztihatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 főtől feljebb.

Kivitel nagyban és kicsinyben

mények közben történő kellékes ördögüzések már-már elégséges korlátot szabnak a démonnak. A kereszttségben például hatalmas pajzs nyújtódik nekünk a megszállás ellen; és a mit a lelkész megáld, megszentel, az tilalmas tér és hely az ördög számára. Mikor a démon buktatásba sodorta az első embert, akkor megbecstelenítette a világot és az egész teremtést méltán nevezte hiunak az ó-testamentom. De az egyház azon öröksége által, hogy szembeszállhat a démonnal, megváltozott a viszony ember és teremtett dolgok közt: a világ apró részei (javai, kincsei, tartozékai) is lehetnek malasztosak, közvetíthetik a kegyelmet Istentől emberhez. Krisztus uralkodik a démon fölött, mikor a pap megszenteli a vizet, a sót, a tüzet.

Krisztus kiüzte a demont a megszálltakból; parancsolt neki és lábához borította; kiüzette aztán tanítványai által és alábuktatta a mélybe; kiüzeti most is a papjai által és korlátot állít mozgásának; kiüzeti minden hívő által és szabadítja az embert alóla; felmagasztalja újra a teremtett dolgokat, miket a démon egykor meggyalázott. Egyszóval uralkodik a démon fölött, mert ő hatalmasabb, az erősebb, a hogyan magáról megmondotta. (Lukács 11, 22.) Bizonyosság erre, hogy mindenütt, a hol talajt talál a szentegyház, a megszállások ritkulnak, az ördögök félreállanak; viszont mindenütt, a hol az egyház nem terjed, vagy ahol hűtlen elhagyás miatt elmulott, ott a megszállások gyakoriak és szünetet nem ismernek. Hja, Sátán mindent követ, hogy Jézus országát a magáé rovására ne hagyja terjedni. Aztán meg a szerencsétlen ember sokszor önmagát adja vissza a rablánczra, holott szabadnak volna kiszemelve mindörökké!

**Ne zugolódjatok,
Ha megbánt embertársatok,
Nemes, nagy célra küzdve
Mindnyájan összetartsatok!
S ha egyenes uton haladtok,
Biztos a diadalotok!**

Marion.

— Elbeszélés a társadalmi életből. —
Irta: *Károlyi Gyula.*

Meleg, szőlőérlelő szeptemberi napon két fiatalember beszélgetett a nagydrávai városi kávéházban, egymással szemben ülve, a főtérre nyíló nagy ablakok mellett elhelyezett márványasztalok egyikénél.

— Mind nagyon helyes, szép és jó dolog volna ez, kolléga ur. De emlékezzék vissza majd szavamra: soha, sohasem fog ebben a városban érvényesülni olyan ember, a ki az erkölcsöket, az egyesek és a köz életét javítani, tisztítani akarja.

— Vigyázzon, doktor ur, ez a szó: soha, — komoly ember szájában, vagy bűn, vagy könnyelműség. Soha?!...

— Ismétlem, hogy soha. És hozzáteszem, hogy senki.

— Ez, ugyebár, önnek meggyőződése, doktor ur?

— Sajnos, nemcsak nekem, de mindenkinek ez a tapasztalata, a ki csak idevaló és az itteni viszonyokkal ismerős... Ön szintén egyike azoknak az ifju ideálistáknak, a kik oly nagy elhatározásokkal, annyi tetterővel jönnek ide, ebbe a Szodomába. Aztán egytől-egyikük is elbuknak, vagy eladják magukat, vagy más okból leteszik a fegyvert... Bocsásson meg, ha kissé tulságosan ösinte vagyok.

— Kérem! sőt így szeretem...

— Nos, tehát röviden azzal óhajtottam ezt a kínos témát befejezni, hogy ön sem fogja elérni a célt. És pedig azért nem, mert a társadalmi fejlődés ellen, akár jó, akár rossz mederben haladjon is az a »fejlődés« — egyes ember eredményesen nem harcolhat. Ha a tömeg rossz, azt egyetlen ember jóssága meg nem javítja...

— Tábor, hiveket fogok tobozozni a jókból...

— Vakmerő önbizalom!

— Világgá kürtölöm minden gonoszságukat...

— El fogják némitani!

— Nekem nem árthatnak...

— Akkor magától fog ön belefáradni a zizifuszi munkába. Bizonyos vagyok benne, hogy lehetlenné teszik. Erőszakkal. Csellel. Pénzzel. Minden áron. Minden eszközzel. Érti? Minden eszközzel. Ennek a városnak a vezető férfiai nem ismernek határt a gonoszságban. Természetes. Mert ha csak egy elbukik is közülök, elbukik a többi... száz... az egész város. Tehát inkább ők ölik meg azt, a

ki egzisztenciáját, érdekeit veszélyezteti.

— Az igazság erején meg fog törni minden törekvésük...

— Majd a végeredmény megmutatja. Adja Isten, hogy én tévedjek! De ha még olyan erős lesz is ön: nem lesz kitartása! Belefárad... És higgye meg, oly sok mindenféle körülmény játszik közre egy férfi életében... Szív dolgok. Egy leány... Vagy a mi még rosszabb: egy fiatal asszony... Ön mosolyog?

— Hála az égnek, már nem vagyok szerelmes. És nem fogok szeretni többé azzal a valóságos, igazi szerelemmel sem asszonyt, sem leányt — soha!... Most meg ön mosolyog!?

— Saját szavaival felelek. Épen az imént ön mondta, hogy ez a szó: soha, — komoly ember szájában vagy bűn, vagy könnyelműség.

— Most az egyszer a következőtlenségben is én maradok olyan makacs, mint az imént ön, mert megismétlem, hogy soha. És hozzáteszem, hogy senkit.

A vita régóta folyt már a kávéház asztalánál.

Az a fiatalember, a ki oly komoly meggyőződéssel hangoztatta, hogy a társadalmi romlottság ellen hiába küzd az igazság fegyvere, Popescu Demeter dr., nagydrávai ügyvéd volt, egy román nemzetiségi lap szerkesztője. Komoly, nagy tudású, harmincz év körüli férfiú, a ki rövid idő alatt országos hirre tett szert a politikában, nagy népszerűséggel hirdetve azt az elvet, hogy a románságnak be kell olvadnia a magyar fajba, mert csak így lehet népét bevezetni a műveltségbe és az anyagi jólétbe. Ez a Popescu tehát jelentékeny ember volt, a mit azonban külsejéből semmi sem árult el. Aránytalanul kicsi, négyzetes testével, ügyetlen taglejtéseivel, kiálló arczcsontjaival, mongol szabású ferde szemével, valamelyik japán admirálishoz hasonlított.

A másik, a kinek kevés szava is a hanglejtésben rendkívül energikus és heves temperamentumot árult el, nem régóta tartózkodott Nagydráván. Alig huszonöt esztendő, örökösen nyugtalan természetű, de nagy élettapasztalattal megáldott, harcias lelkű, szőke fiatalember volt ez, név szerint Veér Miklós, foglalkozásra nézve — a minek természete épen megfelelt, — újságíró. Ezért szólította őt a román lap szerkesztője kollégának.

A beszélgetés rövid időre félbe

szakadt. A két férfi, sűrű füstkarikákat bocsátva, mereven bámult ki a hatalmas palotákkal büszkélkedő vidéki városra, a melynek pompás főterén előkelő hintók sorai robogtak keresztül, a korzón pedig fényes uri sokaság hullámozott. A selymek és ékszerek meg-megcsillantak a tömegben, a szeptemberi lefelé hanyatló nap elenyésző fényében.

Nem hiába nevezték Nagydrávát oly nagy előszeretettel körösparti Párisnak... De Popescu »Szodomának« is nevezte. Ez az elnevezés még találóbb volt. S a mig Miklós ezen gondolkodott, úgy tűnt föl előtte, mintha az a lehanyatló szeptemberi nap, bágyadt fényében, halotti sárgaságában nem mosolyogna, hanem — mintha szomorkodnék...

És Miklós érezte, hogy rendkívül nehéz munkát vállalt. A fővárosból, a hol egy előkelő napilapnál jól fizetett állása volt, eljött ide, a hol a sötétség, a bűnök örvényének éhes toroka fenyegette, gyors elnyeléssel, teljes megsemmisüléssel. Eljött ide, minden nagyobb anyagi erő és minden biztató támpont nélkül, egyedül emberfölötti lelki erejében, tiszta életében és a törhetetlen igazság győzelmében bizva, hogy ezt a Szodomát megtérítse, megmentse a végső pusztulástól; hogy azokat, a kik ennek a megméltelyezett városnak népét az erkölcsi züllöttség rabságában leigázva tartják, összetörje, lealázza, kipusztítsa. Eljött, minden anyagi érdek, minden meggazdagodási vágy és kilátás nélkül. Tisztán azért, mert úgy érezte, úgy gondolta, hogy neki, mint újságíróknak, az igazság hivatott harcos katonájának, kötelessége a legveszedelmesebb pontokat fölkeresni. És az igazságért harcolni, küzdeni, kitartással, mindvégig, a mig vagy győz, vagy bukik.

Erre mondta a román ügyvéd, hogy fiatalos idealizmus, oktalanság. Ezt mondta lehetetlenségnek ime, az első tisztességes ember, a kivel itt találkozott, a ki egyébként igazat adott neki... Azt mondta, hogy *soha*... És ő azt felelte neki, hogy *soha*...

Popescu szava riasztotta föl ábrándozásából.

— A főispán és a polgármester! suttogta az ügyvéd gunyosan, egyik tovagördülő hintóra mutatva.

— Mi a manó, egy kocsiiban? — kérdezte Miklós meglepetten. — Ók, a kik kutya-macska voltak!

— Igen! A főispánt itt, a mikor

kinevezték, mindenki gyűlölettel fogadta. Pártállása nem egyezett a polgármester ur nézeteivel. A polgármester ur pedig vezeti a közhangulatot, mert ez a nép majomtermészetű. Tehát a helyi társadalom ugyszólván kiközösítette a méltóságos urat, mert széltében-hosszában híresztelték felőle, hogy lágyfejű, tudatlan ember, a ki valamikor könyvvügnök volt...

— Nos?

— Nos és most, a mint látja, a legjobb barátok. A főispán ur ugyanis megtudott a polgármester urról bizonyos titkos dolgokat, a melyeket egyébként mindenki tud, de senki sem mer hangosan beszélni, mert jaj annak, a kinek ez eszébe jutna. Nevezetesen: itt látja ön ezt a hatalmas gyönyörű színházat. A polgármester ur vezette az építkezést. És hogy az e célra fordított pénzt mily kitűnően kezelte, azt pompás emeletes háza mutatja.

— ?...

— Egyszerűen lopott. A koldus-szegény, adósságokkal nyakig terhelt ember azon a napon, a mikor ez a színház megnyílt, egyszerre tehermentes háztulajdonossá lett... Tovább megyek. A város aszfaltozásánál, a villamos vasut megalkotásánál, a városháza építésénél mindenütt történtek csalások és sikkasztások... Ezeket egyszerűen eltitkolták. Spongyát reá! A polgármester ur gazdagodott, gyarapodott vagyonban és tekintélyben.

— Megdöbentő dolgok ezek!...

— Végül jön az igazi: Egy városi tanácsos eladta a középítkezésekhez szállított téglát. A dolog kiderült volna s már nagy botrány készült, a mikor a polgármester ur megoldotta a gordiusi csomót. Az építőmestert vonták felelőségre, állítottak ellene hamis tanukat, elítélték a bírósággal egy és fél évi börtönre... Épen így volt a vámnál is. Elhasznált jegyeket újra forgalomba bocsátottak, ily módon nyolczvanezer koronával lopták meg a várost. A vámfelügyelő hat havi börtönt ül érte... Most egy éve pedig egyenesen a városi főpénztárból tűnt el kétszáz ezer korona: ezért a főpénztáros kapott nyolcz havi börtönt... Itt mindenki tudja, hogy mind a három bebörtönözött ártatlan s a pénz egyedül a polgármester ur zsebeit nyomja. A lelkét azonban nem nyomja... Tehát a főispán ezeket megtudta, azért sietett a polgármester vele kibékülni és megbarátkozni.

— Most aztán ő is büntárs.

— Az, de egyelőre az állása, hatalma és tekintélye biztosítva van.

— Borzasztó... Mégis, hogy lehet az, hogy ez az ember itt polgármester?

— Egyszerűen azért, mert *szabadkőműves*. Itt különben minden ember, a kinek szava van a közigazgatásban, szabadkőműves. Így, a ki érdekelve van, az hallgat. A ki pedig a polgárság soraiból szót emelne, azzal könnyen és hamar végeznek.

— De hiszen akkor ez Oroszország!

— Nem még az sem! Ez egy magyar város. Ez Nagydráva. Különben még nem mondtam el önnek jóformán semmit... Nem kell egyéb, csupán hogy kinézzen az ember az utcára... Látja odaát azt a siető, lakkezipós gavallért? Az a város képviselője. Mint pendelyes gyerek, a város közismert bicskása volt. Később irni kezdett, mindig nagyszáju és talpnyaló természetű volt, utóbb beférkőzött a kormány bizalmába, képviselő lett. Mindenkit meggyanusított, megrágalmazott a lapjában, ezért többször volt alkalma a fogházat belülről is megismerni. Aztán egyet gondolt s miután ideje volt, tanult s mikor kiszabadult vizsgákat tett le, végül ügyvédi diplomát szerzett... Ma a város képviselője és tekintély. Látja, hogy köszönnek neki?...

— Ez csak a szorgalma mellett bizonyít...

— Igen, de tudja-e, hogy ő az, a ki képviselő és fiskális létere tönkre juttatta a vármegye gazdálkodóinak felét? Hogyan? Hát uzsorával, csalással és zsarolással. Megtette azt is, hogy egy milliós örökséget, — a melyben a jogosan követelő feleket a pörben ő képviselte, — busás pénzjutalomért átjárszotta az ellenfél kezére. Vagyis pénzért szándékosan elveszítette azt a pert, a melyet a felek ügyvéd nélkül is megnyertek volna... Vagy azt tudja-e, hogy váltót hamisított?... Vagy azt, hogy egy előkelő, duggazdag háztulajdonos fiatal feleséget elcsábította s a mikor a viszonynak vége szakadt, arra kényszerítette a szerencsétlen asszonyt, hogy négyezer koronáért vásárolja vissza a szerelmes leveleit, mert különben valamennyit nyilvánosság elé bocsátja a lapjában... De ezzel jóformán még semmit sem beszéltem el az ő közismert viselt dolgaiból...

— És ő itt ezek ellenére is képviselő? Miért tűrik hát?

— Azért, mert háta mögött áll a zsidóság. Ennek a nagyszajú embernek igen sok befolyást tulajdonítanak a kormánynál, ezenkívül ő tüntet a szabadelvűségével. Ebben a városban mindenki szabadelvű és minden szó, a mely ellene elhangzik, csak növeli tekintélyét, mert rögtön lármát csap, hogy ime: a reakció akarja őt . . . őt megsemmisíteni . . .

— No, ezt az embert figyelemmel fogom kísérni.

— Figyeljen meg minden egyes embert. Férfit és nőt. És ha talál néhányat, a ki becsületes, — férfit, a ki tiszta, asszonyt, a ki tisztességes, leányt, a ki tizenhárom éves korától kezdve erkölcsös életet él, — ha talál néhány ilyen: akkor ön kincseket talált a szemétdombon.

— Egy okkal több, hogy folytassam azt, a mit czélul tűztem ki.

— Nem fog sikerülni soha. Önt ma még nem ismerik s így ma még senki. Holnap azonban már az egész város ismerni fogja önt és az egész város megveti. Rettegni fognak öntől és éppen ezért gyűlölni, üldözni fogja mindenki. Eleinte alattomban később nyíltan.

— Tiszta vagyok! Becsületes, erkölcsös és vallásos . . .

— Be fogják a nevét, a multját, a jellemét szennyezni. És sikerülni fog nekik . . .

— Nem fog . . .

— Adja így az Isten! . . . De majd emlékeznek szavaimra.

. . . Odakint a főtéren nagy riadalom támadt. Férfiak és nők, öregek és gyermekek jelentek meg a közeli utcákból, a hönök alatt ujságcsomókkal, egy új lap első számának megjelenését és címét kiáltozva:

— Nagydrávai Ujság! Esti lap! Szenzációs kiadás! Csak egy krajczár!

A nagydrávai publikum, a melyet nagyon meglepett a város első esti lapja, tolongva állta körül a rikkancsokat s néhány pillanat alatt szétkapkodta a lapok százait.

Veér Miklós lapja volt ez. A fegyver. Az első lövés. A kezdet kezdete. Egy kis fiu a városi kávéházba is bement egy csomó ujsággal. Popescu nagy érdeklődéssel vett kezébe egy számot. Odakünn az utcán a járókelők megálltak, úgy olvasták a nagy szenzációt: Kifosztott kigazdák! Egy nagydrávai pénztintézet üzemei! . . . Ilyen czímmel volt meg-

írva a város egyik legnagyobb bankjának szédelgése, a mely bank zsidó vezetői felhasználták az általános gabonahiányt s a vármegye kigazdáinak földjére oly kölcsönöket adtak, a melyeket azok nem tudtak egy összegben visszafizetni. Ha ennek az ujságcikknek a nyomán az nyilvánosság tudomást szerez a dolgról, a hatóság kénytelen lesz közbelépni s így esetleg a bankzúrosások karmaiból, a koldusbottól, sikerül néhány száz földes gazdát és családot megmenteni.

. . . De odakint a téren újabb riadalom támadt. Hirtelen — mintha földből termettek volna elő, — nagy csapat rendőr jelent meg futó lépésben az utcákon, egyenkint állítva meg az ujságárosokat és elkobozva tőlük az összes lapdélványokat. Nemsokára lélekszakadva rohant egy nyomdász inas a kávéházba, egyenesen Miklósához:

— Szerkesztő ur, tessék bejönni a nyomdába, baj van! Ott van a vizsgálóbíró, meg a rendőrkapitány . . .

— Miért? . . . Mi ez? . . . Hát mit akarnak tőlem? kiáltotta indultól és haragtól remegve, elhalványultan Miklós.

— Én megmondom önnek! szolt közbe Popescu. Ezért a cikkért az ügyészség a lapot elkoboztatta . . . Holnap a polgármester meg fogja tiltani a lapnak utcai elárúsítását . . . Holnapután nem fog ön embert találni, a ki az ujságot kihordja és ha ön mégis szerkeszteni akar, hát nem fog nyomdát találni, a mely a lapját kinyomja . . .

Miklós visszahanyatlott székében s szintelen hangon csak ennyit mondott:

— Az Isten nem hagyja cserben az igazságot!

(Folytatása következik.)

NÉPEK, NEMZETEK.

Nagy vasuti szerencsétlenség. Az amerikai Northern Pacific vasut egyik gyors- és egyik tehervonata Youngsponit mellett összeütközött. Huszonötven meghaltak. Valamennyien a dohányzókosziban voltak, a melyet a tehervonat egyik kocsija izzépporrá tört.

Katasztrófa a tengeren. Szmirnából táviratozzák: A Hairieh török hajótársaság egyik gőzöse összeütközött a Sztambul gőzössel, a mely elsüllyedt. Száznegyven ember a vízbe fullt.

Roosevelt fia kereskedősegéd. Amerikából jelentik, hogy a köztársasági elnök fia, Roosevelt Tivadar belépett egy szőnyegszövő gyár üzletébe, mint — kereskedősegéd. Mert Amerikában mindenki akar és tud dolgozni.

Hetven ember veszedelme. Pétervárról jelentik: Egy orosz vasuti zászlóaljnak nyolczvanhárom katonája a transzkaspi vasuton Asabádba utazott. A pálya egyik lejtős részén a fékező megtagadta a szolgálatot s a vonat óriás gyorsasággal rohant lefelé. A kanyarodónál aztán kisiklott s a kocsik elpusztultak. A katonák közül hetvenen vesz delmesen megsebesültek.

Gazdálkodók utmutatója.

Belga óriás nyulak, kiváló szép, díjazott szülők: két hónapos nyulak darabja 3 korona, — három hónaposak darabja 4-5 korona. Fajtisztaságért, egészséges megérkezésért szavatolok. **Zelms Vilmos,** máv. hivatalnok, Ujgradiska.

Bernáthegyi nőtényi kutya, fajtisza, 2 éves, 74 cm. magas, 115 cm. hosszú, jó házi és utcai nevelésű, eladó. Ugyanott **orosz spitz,** fehér, 1 éves, him, remek fajtisza példány, eladó. **Pokorny János,** Kispeszt, Arpad-utca 30/a.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 34.40, egyes 33.80, kettes 32.20, hármas 32.60, négyes 32.—, ötös 31.40, hatos 31.60, hetes 30.—, nyolczas —.—, F. —.—, G. —.—.

Buza ára e héten némileg emelkedett.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	78	23.— — 23.35
"	79	23.10 — 23.60
"	80	23.45 — 23.90
Pestvidéki	77	22.70 — 23.—
"	78	22.80 — 23.15
"	79	22.90 — 23.40
Bánsági	78	23.— — 23.35
"	79	23.10 — 23.60
"	80	23.35 — 23.80
Bácskai	78	23.— — 23.35
"	79	23.10 — 23.60
"	80	23.35 — 23.80
Fejérmegyei	78	22.80 — 23.15
"	79	22.90 — 23.40
Rozs I. rendű	18.85	— 19.—
" középrend.	18.50	— 18.65
Árpa takarm. I.	15.75	— 15.90
" II.	15.40	— 15.65
Köles	12.—	— 13.—
Zab I. rendű . . .	16.50	— 16.80
" II. "	16.10	— 16.40
Tengeri (belföldi)	16.80	— 17.—

Káposztarepcze uj —.— korona. **Burgonya** sárga 4.60-6.— korona, rózsas 5-6.20 k. száz métermásánként. **Hagyma** ötven kilós zsákokban —.— **Réti széna** 7.—-9.50 muhar —.—-9.60; **zsupszalma** 6.40-6.60 alom 5.40 korona métermásája.

Disznósir 100 kg. 1.48 K., szalonna 1.21 és 1.26 korona közt. **Háj** 1.36-1.44 a kilója; **füstölthús** 1.40-1.60 korona; **hazai sonka** 1.80-2.10 korona. **Teavaj** 2.80-3.10 korona; **fűzővaj** 1.20-2.20 korona. **Tehenturó** kilója 12-28 fillér. **Tojás** ládája (1440 darab) 76-80 korona.

KRISTÁLY FORRÁS

szénsavval telített ásványvize hasznos ital *étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél*. A legtisztább és *legegészségesebb* asztali és borvív. — Hathatós *szonjcsillapító*. — Óvszer fertőző betegségek ellen. — Orvosi rendelet szerint egy melegített pohárral igyék éhgyomorra. — Kívánatra telítés nélküli töltést is szállít a

Szt. Lukács fürdő
Kútvállalat Budán

Szőlő-oltványokat

szállít, fajtisztaságáért jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltványtelep

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 11. (Nagyküküllöm.)

Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő-levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbéli bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Két ízben közzétett

Gramophon-vétel

hirdetésünkre, mely minden más kínálatot előnyök és olcsóság tekintetében messzi felülmul, újból felhívjuk az olvasók figyelmét.

Gyönyörködtet, szórakoztat és nemesít a dal!

Pázmáneum-Müintézet,
Budapest, VIII. ker., Köztemető-ut 8.

„Szt.-bukácsfürdő“

gyógyfürdő, Buda.

Téli és nyári gyógyhely.

Természetes forró-meleg kénes források, iszapfürdők, iszapporogtatások, massage, vizgyógyintézet, gőzfürdők, kő- és kádfürdők, gyógyvízszodák. Olcsó és gondos pensio. Csúsz, kőszvény, idegbőrbajok. Lakás, ellátás felől ki-merítő prospektust küld ingyen a

Szent-Lukácsfürdő igazgatósága.

NAGYENYED-^{re} forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet I. fajtiszta anyagra.
Alsófehér m. Gyümölcsfák, disz- és kerítés-növények stb.
nemes szilvacsemetékben nagy készlet.
Szőlőoltványok európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld.

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Olcsó
cseré ágytollak

5 kiló új fosztott 12 K; fehér, pehelykönnyű 18—24 K; hófehér fosztott 30—36 K; szállítás franko utánvétellel. Cseré és visszavetés a postaii megtérítésével történhetik.

SACHSEL BENEDEK, Lobes 11
Pilsen U., Csehország.

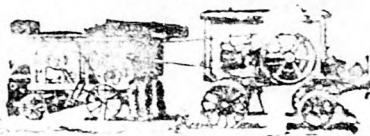
Derüs képek

Írta: Maróthi János.

Kapható 1 koronáért kiadóhivatalunkban.

A valódi Kállai-lele „Glória”

benzin-motorok és
motor-eséplők

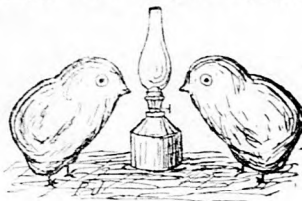

a legjobbak. Aki tehát teljes jótállás mellett 3-5 évig terjedő részlettízetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő czégtől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE
Budapest, Nagymező-utca 43. sz.,
hol használt járgányos s gözcseplőkészletek
cserébe is vétetnek.

Gazdáknak kiválóan fontos!

Jövedelmüket a **háromtényezősítés** által teteme-
mesterséges **baromfitenyésztés** sítlen növelhetik.

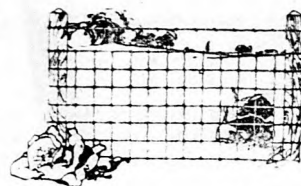
E ezétra legjobbak a **Partmann-féle**
csibekeltő és nevelőpépek,

mert kezelésük egyszerű, hatásuk biztos, olcsók,
tartósak. Árjegyzékkel és utasítással készséggel
szolgál a feltaláló és készítő:

Partmann József
Budapest, VI. ker., Váci-ut 192.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Vadkárrok ellen!

Vadkárrok ellen!

HAIDEKKER SÁNDOR

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/18. sz.

kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott

„Hungária” drótfonatoknak

melyek előnyeknél fogva felülmúlnak
minden másfajta kerítést. — Állandóan
készletben. — Kiszolgálás azonnal, figye-
lemmel és pontosan.

„Hungária” drótfonatok négyzetmétere 30 fill. feljebb
Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti ozimhez.

A legszebb szobadísz!
Egy gyár felosztása alkalmával sikerült 80.000
faliszőnyeget és 11.000 ágylót olcsón vásárolni,
ugy hogy abban a helyzetben vagyok, hogy
egy remek
fali szőnyeget zseniliából

mindkét oldalán egész egyforma, gyönyörű
szintartó, 100 cm. széles, 200 cm. hosszú gyö-
nyörű mintákkal, u. m.: oroszán, szarvas,
őzcsalád, kutya, hattyu, virág és perzsaminták-
kal, a frt 2-80 (5 K 60 fill.) utánvétetl. Kü-
lönösen ajánlható nedves lakásokba, miután
ezen szőnyeg annyira vastag, hogy a ned-
vesség nem hatolhat át. A legszebb ágyló
drbjá 80 kr. Hasonló köszönőiratokat kapok
naponta felszólítás nélkül:

Tek. Hoitash J. urnak, Göding.
A faliszőnyeggel annyira meg vagyok elé-
gedve, hogy ma már a harmadik megrende-
lést eszközölöm, nagy családom és kiterjedt
ismeretségem valamennyien rendelést tesz-
nek Önnek, mert az árutól valóságos el-
vannak ragadtatva. Kérem még két falisző-
nyeget mielőbb. Kiváló tisztelettel **ENGEL**
ADOLF Budapest, V., Balthory-utca 4.
1908. márczius 2-án.
Amennyiben az áru a megrendelőnek meg nem
felel, azt visszaveszem és a pénzt vissza-
adom. Erstes Mähr. sches Warenversandhaus Ju-
lius Hoitash, Göding Nr. 394 Mähren.

Szőlő-oltvány

és vesszőkről nagy képes árjegyzékemet

ingyen és bérmentve küldöm meg,
aki címét tudatja. Ezen könyvet még
az is kérje, a ki rendelni nem akar,
mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.
Gyökeres oltványokból, amerikai és
gyökeres vesszőkből, a világhírű
Delaware-ből 1/2 millió kész-
let. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG.

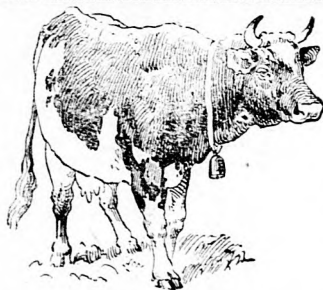
BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB

Nélkülözhe-
tetlen
háziszser.
Kapható
mindenütt!

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

Párisi világkiállítás 1900 „Grand Prix”

Kwizda-féle

korneuburgi állattáp-por.

Diät-szer lovak, szarvasmarhák és
juhok számára.

Ára: egész doboz 1-40 K, fél doboz 70 f.
10 éven felül has nálatban számos tenyész-
tőben étvágytalanság, rossz emésztés ellen.

Tehenek tejét gyarapítja és minőségben javítja. Kwizda-féle korneuburgi állattáp-por
csak mellette látható védjeggyel valódi.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főraktár Budapesten Török József gyógyszer-
tárában Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

Vértes-féle sósborszesz,
Minden házban szükséges.

Kérünk cizimeket, hová mutatvány-
számot érdemes küldeni.